

Aan het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Barneveld
Aan de gemeenteraad van Barneveld

De Glind/Achternveld, 19 februari 2020

Betreft: bewonersvisie windmolenlocaties westelijk buitengebied Barneveld

Geacht college, geachte gemeenteraad,

Als bewoners van het westelijk buitengebied van Barneveld zijn wij overrompeld door de afgelopen maand uitgebrachte MER en de daarin genoemde mogelijke locaties voor windmolens aan de westelijke kant van de gemeente Barneveld. Met deze brief uiten wij onze verbijstering en zorgen over de genoemde locaties rondom De Glind en Achternveld (Kallenbroek, Havikhorst, Walderveen en de “buurtmolen” in De Glind) en wijzen wij u op de negatieve en onherroepelijke gevolgen van windmolens op mensen en hun leefomgeving, landschap en natuur in het prachtige buitengebied in het westelijk deel van de gemeente Barneveld. We besluiten deze brief met een oproep aan het college en de gemeenteraad.

Situatieschets van de omgeving

Het westelijk buitengebied tussen De Glind, Achternveld en het Kallenbroek is een van de laatste gebieden aan de westkant van de gemeente Barneveld waarin het authentieke landschap nog grotendeels intact is gebleven. Een agrarisch bekenlandschap dat zich kenmerkt door houtwallen, weilanden en bosjes en waar de Modderbeek, Moorsterbeek en Barneveldsebeek doorheen lopen. Dwars door dit gebied tussen Kallenbroek, onderdeel van het Gelders Natuur Netwerk en de bossen van De Glind, onderdeel van het Gelders/Utrechts Natuur Netwerk, loopt een groene verbindingzone. Een natuurlijk verbindinggebied waarin een veelheid aan kwetsbare en zelfs diverse beschermde diersoorten te vinden zijn.

Een groep reeën die zich verplaatst tussen de bossen bij De Glind en het Paradijs en rust zoekt in de bosjes en houtwallen. Weidevogels zoals de Kievit, grutto en tureluur die nog elk jaar terugkeren om te broeden in de weilanden. Roofvogels zoals de havik, buizerd en wespandief die vanuit de houtwallen en zwevend boven de weilanden op zoek zijn naar hun prooi. (Boeren)zwaluwen die hier nog vliegen en nestelen. Waarin in de avond- en nachturen uilen en vleermuizen het luchtruim kiezen op zoek naar voedsel. Een gebied waarin sporen van dassenburchten te vinden zijn. Juist vanwege het karakter van dit landschap voelen deze diersoorten zich hier nog thuis. Een prachtig gebied waar vele mensen wonen, werken én recreëren (Klompepad, Valleibekroute en andere fietsroutes). In dit gebied zetten bewoners zich in samenwerking met Landschapsbeheer Gelderland in voor het planten van een nieuwe bos met oersoorten, ter versterking van de kwetsbare natuur en voor een grotere biodiversiteit in de omgeving.

Impact op landschap en natuur

De inzet van windmolens in deze omgeving heeft onherroepelijk schadelijke gevolgen op de kwetsbare natuur en het landschap. De plussen en minnen bij de locaties in de Milieu Effect Rapportage lijken die impact globaal in kaart te brengen, maar zijn geen getrouwe afspiegeling van de werkelijkheid. De natuur zal met de komst van windmolens, groot of klein, wreed verstoord worden. Uit onderzoek van o.a. de Vogelbescherming blijkt dat vogels – vooral weide en akkervogels - gebieden met windmolens mijden. Wieken van een windmolen vormen een dodelijke nekslag voor vogels. Het gebied wordt ongeschikt als voedsel-, rust- en broedgebied. In de buurt van windmolens worden vaak dode vleermuizen gevonden. Vleermuizen raken gedesoriënteerd door luchtdrukverschillen en worden geraakt door de wieken. Initiatieven als het planten van nieuw (oer)bos lijken zinloos te worden als er in de omgeving windmolens worden geplaatst die juist kwetsbare en beschermde diersoorten weer verjagen. Kortom, een uiterst onwenselijk effect bij de inzet van dergelijke molens op deze locaties.

Impact op mensen en leefomgeving

De impact van de komst van een windmolen op de leefomgeving van mensen is zeer groot en negatief. In de MER is gerapporteerd over de honderden direct omliggende woningen die nadelige effecten (geluid en slagschaduw) ondervinden van windmolens in De Glind en Achterveld. Kille getallen die op geen enkele wijze uitdrukking geven aan de daadwerkelijke overlast die duizenden mensen en kinderen zullen ondervinden van deze windmolens. Het gaat hier niet om een dunbevolkt gebied (vergelijk polder of noord Nederland) zoals de MER doet voorkomen, maar om een gebied waarin duizenden mensen wonen en recreëren.

Een windmolen geeft geluidshinder dag én nacht. De genoemde geluidswaardes in het MER zijn gemiddelden geluidswaardes, in de praktijk bevatten de werkelijke waardes veel hogere uitschieters (dit geldt voor zowel dag als nacht). De geluidsniveaus worden sterk bepaald door de wind. Als deze factor wordt meegenomen in de MER-berekening van de minimale afstand tot woningen, moet de werkelijke afstand tussen windturbine en woningen veel groter dan 400 meter zijn om een leefbare situatie te behouden. Het RIVM geeft aan dat niet kan worden uitgesloten dat het geluid van windturbines tot slaapverstoring leidt. Slagschaduw van een windmolen reikt tot in de verre omtrek en is voor omwonenden in de verre omtrek hinderlijk. Er zijn sterke vermoedens dat laagfrequent geluid bij windmolens tot gezondheidsklachten bij omwonenden leidt. De MER doet deze gezondheidseffecten af als 'niet wetenschappelijk bewezen', maar gaat daarin voorbij aan het feit dat het ook niet wetenschappelijk bewezen is dat er géén gezondheidsrisico's zijn en dat verder onderzoek nodig is. De GGD's (waaronder de GGD Gelderland) sloegen in november 2019 nog alarm over de gezondheidseffecten bij de bouw van windmolens. Dit voortschrijdend inzicht komt niet terug in het MER.

Uw uitgangspunt is dat zo min mogelijk bewoners hinder zullen ondervinden van een windmolen. Daarmee onderkent u de hinder van een windmolen voor de omgeving, maar zet u tegelijk de kwaliteit van leven van duizenden mensen aan de kant. Uw uitgangspunt moet zijn dat géén inwoners hinder ondervinden van een windmolen en dat de komst van een windmolen géén schade aanbrengt aan mensen en leefomgeving.

Wij constateren dat de planMER onvoldoende basis biedt om te komen tot een Structuurvisie Wind, doordat er geen gedetailleerde omgevingsscan van de mogelijke locaties is gemaakt. De werkelijke impact en negatieve gevolgen voor mens, leefomgeving, landschap en natuur zijn daarmee onvoldoende inzichtelijk.

Buurtmolen

Een buurtmolen is een windmolen met een maximale ashoogte van 35 meter (definitie www.buurtmolen.nl). Ten onrechte definieert het MER windturbines met een ashoogte van 70 meter ook in de categorie buurtmolens. Dit is niet juist en misleidend. Windturbines met een ashoogte van 70 meter hebben eveneens een grote impact op leefomgeving, landschap en natuur en horen daarom ook niet thuis in dit gebied.

Duurzame energie

Het zoeken naar duurzame energiebronnen is een proces dat nodig is. Juist om mens en natuur ook in toekomst te kunnen laten voortbestaan. Een duurzaamheidsplan voor onze gemeente moet als een integraal plan worden benaderd op gemeentelijk en regionaal niveau met oplosrichtingen die gecombineerd met forse energiereductie een integrale aanpak vormen. De inzet van deze oplosrichtingen moeten passend zijn op de karakteristieken van het landschap van de gemeente of regio en leefomgeving en natuur intact laten.

Oproep aan het college en gemeenteraad

- Duurzame energiebronnen onderzoeken en implementeren is noodzakelijk om de CO2 doelstellingen van het Klimaatakkoord te halen. Maar het lukraak plaatsen van windmolens in een dichtbevolkt gebied is geen goede strategie voor een prettig leefklimaat en landschap. Oplossingen voor de CO2-reductie moeten als integrale duurzaamheidsvisie worden benaderd. Vertaal windenergie daarom niet in een geïsoleerde Structuurvisie Wind van de gemeente Barneveld, maar als laatste alternatief in een totaalpakket van de Regionale Energie Strategie. Hierin moet het recent verschenen rapport Zorg voor landschap van het Planbureau voor Leefomgeving worden meegenomen, dat pleit voor clusters van windmolens in een beperkt aantal windrijke en dunbevolkte gebieden in Nederland.
- De huidige tijdslijn richting de Structuurvisie Wind is veel te ambitieus gezien de impact van het onderwerp en moet worden bijgesteld. Het Klimaatakkoord en de daaruit volgende opdracht voor de regio's heeft de Energievisie van de gemeente Barneveld ingehaald. Windenergie is de meest negatieve impactvolle vorm van duurzame energie op kwaliteit van leefomgeving, landschap en natuur. Dat mag en kan de gemeente Barneveld niet als

gemeente geïsoleerd implementeren, maar moet in afstemming zijn met alle buurgemeenten, de Regionale Energie Strategieën, de uitkomsten van het landelijke bod van de RES en de tijdslijnen die in de definitieve RES worden opgenomen.

- Onderzoek eerst de inzet van alle alternatieve vormen van duurzame energie die minder negatieve impact op leefomgeving en natuur hebben dan windenergie. Zoek dergelijke vormen in overleg met bewoners en ondernemers. Laat de gemeente Barneveld zich onderscheiden van andere gemeentes en zet (parallel) in op het reduceren van verbruik van energie en op innovatie. Overweeg vormen van duurzame energie met hoge impact op mens en landschap (windenergie) in een later stadium (meeste impact als laatste optie). Wees hierin een inspirerend voorbeeld als innovatieve en ondernemende gemeente die laat zien dat Klimaatdoelstellingen én bescherming van leefomgeving, landschap en natuur van alle inwoners in de héle gemeente en omliggende gebieden samen kunnen gaan. Wees zo een goed rentmeester voor alle mensen, voor het landschap en de natuur, nu en in de toekomst.
- Als uit het totale landelijke RES-bod blijkt dat windenergie in de gemeente Barneveld onvermijdelijk is, onderzoek dan de beter passende locaties (al aanwezig zijn van licht, geluid of zicht-hinder). Zoek daarbij conform de richtlijnen van de RES naar locaties langs snelwegen en industrieterreinen en neem ook locaties die in de toekomst naar voren kunnen komen mee (de ontwikkeling van knooppunt Hoevelaken en knooppunt A30/A1 kunnen in de toekomst mogelijk heel goed worden gecombineerd met windenergie, zonder negatieve gevolgen op kwaliteit van leefomgeving en natuur en dichtbij de locatie waar de meeste energie wordt gebruikt).
- Plaats geen windturbines in het westelijk buitengebied. Landschap is een publiek goed en een publiek belang. Zorg voor dat landschap. Windmolens verwoesten onherroepelijk de kernkwaliteiten van het landschap in het westelijk buitengebied van Barneveld, De Glind en Achterveld.
- Plaats geen windturbines in Groene Ontwikkelingszones en ecologische verbindingzones, maar versterk juist dit kwetsbare landschap en natuur in het gebied tussen Kallenbroek en De Glind conform de Omgevingsvisie van de Provincie Gelderland. Daarin is opgenomen dat Groene Ontwikkelingszones beschermd moeten worden tegen aantasting van de kernkwaliteiten (natuurwaarden, potentiële waarden en omgevingscondities). Grootschalige nieuwvestiging die naar aard en schaal het karakter van het gebied wezenlijk aantasten, en dat is het geval bij windturbines, passen hier niet en er zijn reële alternatieven.
- Het plaatsen van windturbines in het westelijk buitengebied heeft onherroepelijk negatieve gevolgen voor de kwaliteit van de leefomgeving en de waarde van de woningen. Het buitengebied verrommelt en op termijn zullen juist de bewoners die zich inzetten voor een aantrekkelijk en vitaal buitengebied vertrekken. De omgeving wordt onaantrekkelijk om in te wonen met alle gevolgen van dien voor een mogelijke opmars van ongewenste en criminele activiteiten in het buitengebied.

- Hanteer bij buurtmolens een maximale ashoogte van 35 meter conform de definitie op www.buurtmolen.nl en sta maximaal één buurtmolen van deze grootte toe per woonkern. Zo beschermt u mensen en hun leefomgeving, landschap en natuur en blijft er ruimte over voor participatie in lokale duurzame energie.
- De landelijke overheid wil inzetten op bomenplant voor herstel van milieu (bomen nemen CO2 op) en biodiversiteit (recent gepresenteerde Bossenstrategie van minister Schouten). Barneveld is als poort naar de Veluwe bij uitstek dé gemeente om hier de schouders onder zetten en zo bij te dragen aan de CO2-doelstellingen.

Maak op deze wijze onze prachtige gemeente enthousiast om duurzame energie te omarmen en uit te dragen. De gemeente kan nu het tij nog keren. Voor uw en onze (klein)kinderen.

Namens de bewoners van het westelijk buitengebied gaan wij graag in gesprek over deze brief.

Belangengroep Tegenwind Buitengebied Barneveld West
E-mail: tegenwindbarneveld@hotmail.com

Kopie:
Barneveldse Krant
AD Amersfoort
Leusder Krant
Achterveld.net
RTV Utrecht
Omroep Gelderland